

RODINA SE ZÁVISLÝM DÍTĚTEM

Michaela Krátká
Kateřina Zedníková

Návyková rizika

- ▣ Česká mládež patří k nejohroženější v Evropě
- ▣ Vliv na mládež má rodina, škola, vrstevníci, ale i společnost
- ▣ Příčiny obecné:
  - vysoká dostupnost (návykových látek, hazardu...)
  - nízké ceny alkoholu
  - propagace v reklamě

Rodinné faktory vzniku a rozvoje závislosti

- ▣ Nelze jednoznačně charakterizovat typickou rodinu, ale můžeme zobecňovat některé opakující se znaky:
- ▣ 1. Nedostatečná pozornost nebo problematická reakce ze strany rodičů na chování dítěte - nadměrně angažovaní, přehnaně ochraňující tendence / chladné a lhostejné postoje
- ▣ 2. Narušené či zatížené vztahy mezi dítětem a rodičem

- ▣ 3. Chaotické či špatně vymezené vztahy mezi generacemi
- ▣ 4. Skryté a nedostatečné či naopak nadměrné vyjadřování kritiky a hněvu v rodinách
- ▣ 5. Závislost v roli prvku, který udržuje v rodině rovnováhu
- ▣ 6. Jeden či více závislých členů rodiny- např. 80% závislých na heroinu měli rodiče alkoholiky
- ▣ 7. Spolu-závislost - u většiny členů rodiny se závislým členem – umožňují jeho závislost
- ▣ 8. Zneužití, úmrtí, nezvládnutý odchod jednoho z rodičů, násilí, onemocnění, psychická porucha v rodině apod.

Primární prevence – doporučení pro rodiče

- ▣ O děti pečujte a věnujte jim dostatek času
- ▣ Stanovte rozumná pravidla týkající se zákazu alkoholu, drog a hazardu- důsledně a pevně je prosazujte. Případný postih by měl být přiměřený a předem daný (např. omezení kapesného, nebo omezení týkající se času stráveného mimo domov). Měl by následovat bezprostředně po porušení domluvených pravidel.
- ▣ Rodiče by své problémy měli řešit efektivně, aniž by do nich vtahovali děti

- ▣ Rodiče by měli dávat dětem dobrý příklad zdrženlivostí a zdravým způsobem života-rodice někdy podceňují užívání alkoholu při oslavách, svatbách a podobných příležitostech. Taková lehkomyšlnost vede k tomu, že děti alkohol podceňují a pijí ho více, i když jsou mimo dohled rodičů

- ▣ Rodiče by měli být o návykových látkách informováni, aby mohli případně opravit nesprávné nebo zkreslené informace, které se dostávají k dětem ze sdělovacích prostředků nebo ze strany vrstevníků

- ▣ Naučte dítě odmítat alkohol a drogy- i když je nabízejí starší lidé, vůči kterým cítí dítě respekt
- ▣ Spolupracujte s dalšími dospělými v širší rodině i mimo ni, např. se školou nebo lidmi ze sousedství
- ▣ Pomáhejte dítěti nacházet dobré životní hodnoty, které usnadňují zdravý způsob života

Co pomáhá při zvládnutí návykového problému u dítěte?

- ▣ **Nebodovat se, uvážovat konstruktivně** – místo hledání, kde se v minulosti stala chyba, uvažujte o tom, jak situaci zvládnout. Velký podíl na nepříznivé situaci u nás má např. cenová politika ve vztahu k alkoholu a dostupnost hazardu, alkoholu i drog pro nezletilé. Za to rodiče nemohou.
- ▣ **Svěřit se a vyhledat pomoc pro sebe i dítě co nejdříve** - pomáhá o problému hovořit v širší rodině nebo ještě lépe situaci průběžně konzultovat s psychoterapeutem či jiným odborníkem. To se týká i lékařů nebo jiných odborníků. Udržet si nadhled, když se jedná o problém ve vlastní rodině, totiž není vůbec snadné.

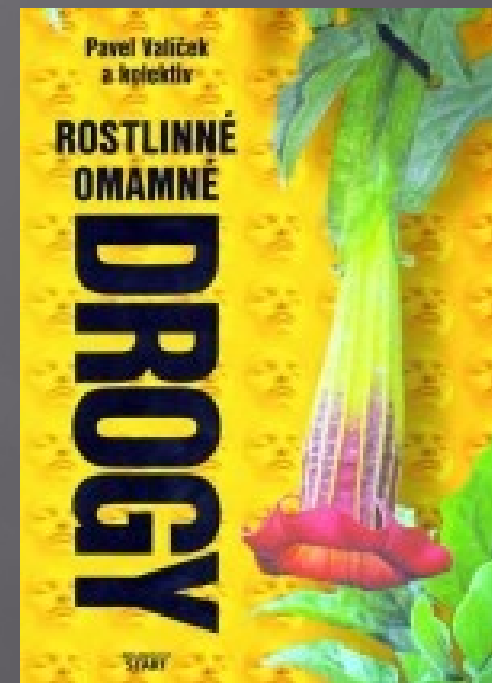
- ▣ **Neusnadňovat návykové chování, ale sabotovat ho** - to znamená nepomáhat dítěti z nesnází, do kterých se dostalo kvůli alkoholu, hazardu nebo drogám. Poskytnout případnou pomoc má smysl až po té, co se začalo dítě léčit. Poskytování pomoci je třeba zastavit, kdyby by se dítě přestalo léčit. Je třeba vyžadovat konkrétní kroky.
- ▣ **Nenechte se vydírat** - vyhrožování braním drog, útěkem, prostitucí nebo sebevraždou je častým způsobem vydírání rodičů. Všechna tato rizika existují. Tím, že rodiče pod jejich tlakem ustupují, riziko nesnižují.
- ▣ **S dítětem pod vlivem drog nemá smysl diskutovat** - vážnou debatu odložte na později a dbejte na bezpečnost dítěte i svojí. Dobrou dobou k vážné debatě bývá doba odvykacích potíží nebo kocovin.
- ▣ **Najít spojence**- druhý rodič, další příbuzní, škola, jiné instituce, léčebná zařízení

Známky užívání návykových látek

- ▣ Dítě samo přizná užívání drog
- ▣ Toxikologický nález v moči
- ▣ Nález drog nebo pomůcek (jehly, stříkačky, speciální dýmky, papírky na balení cigaret, obaly od léků, prázdné lahve od alkoholu)
- ▣ Jizvy po vpichu jehly
- ▣ Známky intoxikace (působí dojmem, že je opilý, hovoří nezřetelně, je utlumený, zmatený)

- ▣ Zastávání se drog, zájem o knihy a články o drogách
- ▣ Krádeže
- ▣ Zhoršená koordinace
- ▣ Třes
- ▣ Pocity pronásledování
- ▣ Útěky z domova
- ▣ Zanedbávání péče o zevnějšek
- ▣ Náhlé zhoršení prospěchu
- ▣ Zhoršení chování, agresivita
- ▣ Zarudlé oči, nepřítomný pohled, rozšířené nebo naopak zúžené zornice

Kam se můžeme obrátit?

▣ Léčení závislosti na tabáku:

▣ *Centrum léčby závislosti tabáku (CLZT)*

Klinika nemocí plicních a tuberkulózy Fakultní nemocnice Brno - Bohunice
Jihlavská 20, Brno
Tel.: 532 233 198

▣ Léčení závislosti na hazardních hrách:

▣ Setkání anonymních gamblerů

Křenová ulice 62a, Brno
E-mail: Papez43@seznam.cz

▣ Léčení závislosti na drogách:

▣ *Sdružení Podané ruce, o.s. pro drogově závislé*

Francouzská 36, Brno 602 00
Tel.: 545 247 535
E-mail: info@podaneruce.cz

▣ *Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti*

Sládkova 45, 613 00 Brno
Tel.: 548 526 802
E-mail: sladkova@pppbrno.cz

Katka

- ▣ <http://www.youtube.com/watch?v=QVChC4qbowI>
- ▣ „Na začátku sní Katka o obyčejném životě. Žít, mít kluka a práci - odkrajuje svá přání s plátky knedlíku v kuchyni odvykacího centra. Na konci, o více než deset let později, se karikatura jí samé omlouvá do kamery své dceři, své šanci, kterou projela jako lajnu na zrcátku. Helena Třeštíková sestříhala do 90minutového časosběrného dokumentu 14 let života narkomanky zachycené ve spirále závislosti, jejíž cílová stanice se bohužel nejmenuje happyend.“

Odvykací zařízení pro drogově závislou mládež

- ▣ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/64795-k-peci-o-drogove-zavislou-mladez-schazi-kvalitni-pracoviste/>

Použitá literatura

- ▣ <http://www.azrodina.cz/3079-deti-a-drogy-jak-lecit-zavislosti-v-rodine>
- ▣ <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kultura/81868-katka-dokument-o-narkomance-ktera-by-chtela-hodne-chtit/>
- ▣ <http://www.clzt.cz/centra.php>
- ▣ <http://www.gambling.wbs.cz/Kontakt---AG-Brno.html>
- ▣ <http://martin.hajny.net/text/11/zavislost-drogy-rodina-faktor>
- ▣ <http://www.podaneruce.cz/>
- ▣ <http://www.poradenskecentrum.cz/>
- ▣ Zdroje obrázků:
vyhledávač google

Děkujeme za
pozornost

